

## بررسی زیرساخت های شهر تبریز برای دستیابی به اصول معماری و شهرسازی پایدار

ابوالفضل باغبانی<sup>1\*</sup>، حسین باغبانی<sup>2</sup>، ابوالفضل اسدی<sup>3</sup>

1- کارشناسی عمران دانشگاه فردوسی مشهد ، ABB.BAA877@YAHOO.COM  
2- کارشناسی معماری دانشگاه آزاد شاهرود ، HOSSAIN\_CAS@YAHOO.COM  
3- کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد ،  
ABOLFAZLASSADI@GMAIL.COM

### چکیده

در دنیای امروز یکی از مهم ترین چالش های کشورها، چالش انرژی است. در نتیجه کشورها تلاش می کنند، انرژی بیشتری را با آسیب کمتر به طبیعت بدست آورند. صنعت ساختمان سازی یکی از مهم ترین صنایع مصرف کننده انرژی است که حجم عظیمی از انرژی را با راندمان پایین صرف خود می کند. در نتیجه جامعه جهانی مجبور به رقابت برای رسیدن به صنعت ساختمانی سبز است. در این بین نقش مهندسان، معماران و شهرسازان مهم و تاثیرگذار است و این تاثیرگذاری باعث بوجود آمدن معماری و شهرسازی پایدار شده است. در این مقاله قصد داریم به بررسی شرایط مفید و موثر موجود در شهر تبریز با توجه به دیدگاه ROSANA HART و KELLY بپردازیم با بررسی این دیدگاه دریافتیم که شهر تبریز با توجه به پایین بودن تعداد ساعت آفتاب در روز و قرار گرفتن در اقلیم سرد نیاز به توجه بسیاری به فرم قرارگیری سازه دارد که بهترین فرم، بافت متراکم و فشرده، فضاهای کوچک و محصور، بهره گیری از جهات آفتاب و زمین ( به عنوان عوامل تعیین کننده جهت استقرار و گسترش شهر و روستا و سیمای آنها )، معابر باریک به موازات خط تراز زمین، است و همچنین تبریز از لحاظ منابع آبی مناسب است و مصالح بومی نیز باید از ظرفیت و مقاومت حرارتی خوبی برخوردار باشند تا گرمای بنا را در فضای داخلی آن حفظ نماید. لذا بدنه این ابنیه از سنگ ( یا چوب ، ملات کاهگل ، خشت و آجر ) و پوشش سقف و بام از تیر های چوبی و کاهگل باشد. که در ادامه با استفاده از آمارها این موارد را بررسی بیشتر می نمایم.

واژه های کلیدی: معماری پایدار ، شهرسازی پایدار، تبریز ، زیرساخت

### 1- مقدمه

در این مقاله از اصولی که از دیدگاه ROSANA HART و KELLY باید رعایت شود تا یک بنا به عنوان نمونه ای از یک معماری پایدار طبقه بندی شود و همچنین یک شهر به شهرسازی پایدار برسد، استفاده می کنیم. در ابتدا برای آشنایی با شرایط شهر تبریز و موارد دیگر آنها را تعریف می کنیم، سپس به تشریح دیدگاه ROSANA HART و KELLY و بررسی آنها در شهر تبریز می پردازیم.

### 1-1- انرژی و محیط زیست